

AKADEMIA GÓRNICZO-HUTNICZA
IM. STANISŁAWA STASZICA W KRAKOWIE

Metody wyceny przedsiębiorstw

Trzy powody dokonywania wyceny:

- ceny emisji akcji,**
- ceny kupna-sprzedaży przedsiębiorstwa lub jego części oraz często związanych z nią rat sprzedaży,**
- czynszu za dzierżawę mienia.**

Potrzeba wyceny przedsiębiorstwa pojawia także przy okazji:

- zmiany formy prawnej działalności przedsiębiorstwa,**
- wstąpienia (wystąpienia) wspólnika do (z) spółki,**
- w związku z wewnętrznymi nieporozumieniami lub rozliczeniami.**
- łączenia się przedsiębiorstw,**

...etc.

Wychodząc z przyczyn wywołujących wycenę przedsiębiorstw można wyodrębnić jej trzy funkcje, a mianowicie:

- **funkcja doradcza,**
- **funkcja argumentacyjna,**
- **funkcja mediacyjna.**

Metody wyceny

- metody dochodowe,
- metody majątkowe,
- metody porównawcze (mnożnikowa, wskaźnikowa),
- metody mieszane.

Sytuacja ekonomiczna przedsiębiorstw, czyli pozycja na rynku, stan majątkowo-finansowy, zdolność do generowania dochodów, oddziałuje na wybór metod wyceny.

Przykład:

W stosunku do firm o złej reputacji rynkowej i negatywnych wynikach finansowych nie można stosować podejścia dochodowego, opierającego się na ocenie zdolności do generowania nadwyżek finansowych, albowiem wartość tych podmiotów byłaby ujemna, a przecież dysponują one materialnym, a niekiedy również niematerialnym (np. patenty) majątkiem, stanowiącym źródło wartości.

Istota metod dochodowych

Opierają się na założeniu, że przedsiębiorstwo jest dobrem, którego wartość zależy od korzyści finansowych, jakie przyniesie ono właścicielowi w przyszłości. O wartości przedsiębiorstwa stanowi zaktualizowana na moment wyceny suma przewidywanych dochodów finansowych.

Metody dochodowe uważane są powszechnie za najdoskonalszy sposób wyceny przedsiębiorstw

Kalkulacja:

W ramach tego procesu należy:

- **określić okres, w którym przedsiębiorstwa będą dysponowały zdolnością do generowania dochodów,**
- **zaprognozować wielkość dochodów przedsiębiorstw w poszczególnych latach przyjętego horyzontu.**

Metoda DCF

Jedną z bardziej rozpowszechnionych metod dochodowych jest *metoda zdyskontowanych przepływów pieniężnych*, czyli DCF (ang. Discounted Cash Flow).

Istnieje wiele odmian wyceny wartości przedsiębiorstwa metodą DCF różniących się między sobą zarówno poziomem szczegółowości, jaki i konstrukcją (sposobem obliczania) prognozowanych przepływów pieniężnych oraz określaniem stopy dyskontowej.

Według metody DCF wartość przedsiębiorstwa równa się sumie zdyskontowanych odpowiednią stopą dyskontową generowanych przez przedsiębiorstwo przepływów pieniężnych, które po skumulowaniu i zsumowaniu, tworzą łączny strumień pieniężny pozostający do dyspozycji właścicieli.

Sporządzenie wyceny wartości przedsiębiorstwa metodą DCF jest działaniem skomplikowanym, obejmującym wszystkie istotne zmienne ekonomiczne przedsiębiorstwa.

Wymaga budowy odpowiedniego modelu finansowego.

Struktura modelu finansowego

$$\begin{aligned} & \text{wartość zaktualizowanych wolnych operacyjnych} \\ & \text{przepływów pieniężnych (FOCF)} \\ & \quad + \\ & \text{wartość wolnych nieoperacyjnych przepływów} \\ & \text{pieniężnych (NCF)} \\ & \quad = \\ & \text{wartość wolnych przepływów pieniężnych (FCF)} \\ & \quad + \\ & \text{aktywa nie uwzględnione w kalkulacji wolnych} \\ & \text{przepływów pieniężnych} \\ & \quad + \\ & \text{zaktualizowana wartość rezydualna} \\ & \quad = \\ & \text{wartość brutto przedsiębiorstwa} \\ & \quad - \\ & \text{rynkowa wartość długu przedsiębiorstwa} \\ & \quad = \\ & \textbf{wartość netto przedsiębiorstwa} \\ & \textbf{(wewn. wartość kapitałów własnych)} \end{aligned}$$

Zalety metody DCF:

Wyznaczają wartość Spółki w oparciu o potencjał rozwoju w prognozowanych latach

Najczęściej stosowana metoda wyceny

Wiele zmiennych pozwalających na w miarę dokładne oszacowanie wartości Spółki

Uwzględnia sposób finansowania działalności

Możliwość oszacowania wartości aktywów nieoperacyjnych

Wady metody DCF:

- wysoki stopień złożoności tej metody - konieczność prognozowania wielu zmiennych, na których oparta zostanie wycena - i trudności z tym związane,**
- realizacja prognoz finansowych często bywa obarczona dużym ryzykiem,**
- występują trudności w szacowaniu kosztu kapitału oraz rynkowych wartości tych kapitałów,**
- istnieje niebezpieczeństwo znacznych przeszacowań w przypadku gdy duża część wartości przypada na okres następujący po okresie prognozy (wartość rezydualna).**

Metody majątkowe

Historycznie najstarsza koncepcja wyceny podmiotów gospodarczych przyjmuje majątek za podstawę określenia wartości.

Stąd wartość przedsiębiorstw, będąca wynikiem tej wyceny jest nazywana wartością majątkową

W literaturze przedmiotu, a także w praktyce tak polskiej, jak i zagranicznej wskazuje się na następujące metody majątkowe:

- metodę księgową (book value method) i jej modyfikację tj. metodę skorygowanych wartości aktywów netto;**
- metodę odtworzeniową (replacement value method);**
- metodę likwidacyjną czy inaczej metodę upłynnienia (liquidity method).**

Metoda księgową:

Opiera się na obliczeniu wartości firmy na podstawie zapisów bilansowych - aktywów i pasywów.

Polega na pomniejszeniu bilansowej wartości aktywów o kapitały obce, czyli wszelkie zobowiązania długo- i krótkoterminowe.

Można także podejść do wyceny tą metoda "od strony pasywów". W tym przypadku, wartość przedsiębiorstwa jest równa wartości kapitałów własnych tego przedsiębiorstwa.

Niezależnie od wybranego podejścia powinniśmy otrzymać tę sama wartość.

Metoda odtworzeniowa

Celem tej metody jest oszacowanie sumy nakładów finansowych, jakie potrzebne byłyby do odtworzenia poszczególnych elementów majątku wycenianego przedsiębiorstwa.

Metoda ta jest często wykorzystywana przez przedsiębiorców podejmujących decyzję o tym, czy bardziej opłaca się kupić jakieś przedsiębiorstwo czy też zbudować je samemu od podstaw.

Wadą tej metody jest trudność w oszacowaniu takich elementów, jak reputacja firmy oraz czas potrzebny na osiągnięcie określonej pozycji na rynku, przekładające się w znacznej mierze na koszty odtworzenia przedsiębiorstwa.

Metoda likwidacyjna

Wyceniając przedsiębiorstwo tą metodą staramy się oszacować przychody uzyskanych ze sprzedaży poszczególnych składników przedsiębiorstwa.

Od sumy wartości otrzymanej ze sprzedaży składników majątku należy odjąć wszelkie zobowiązania finansowe, jakie spółka musiałaby ponieść w przypadku jej likwidacji. Tym sposobem otrzymamy wartość likwidacyjną przedsiębiorstwa.

Ta metoda pozwala oszacować nam dolny próg wartości przedsiębiorstwa, zakładając brak kontynuacji jego działalności.

Zalety Metody Majątkowej

Jest to minimalna wartość przedsiębiorstwa (Spółka jest tyle warta ile jej majątek),

Opiera się na ogólnie dostępnych informacjach (bilans Spółki),

Prosta w obliczeniach

Przydatne dla Spółek, które mają duży majątek a generują małe zyski

Nie ma możliwości przekłamania ponieważ wycena jest oparta na zasadach rachunkowości stosowanych przez daną Spółkę

Wady metody majątkowej

Wycena oparta o wartość majątku nie uwzględnia wewnętrznej wartości przedsiębiorstwa (kadra menedżerska, perspektywa rozwoju)

Opiera się tylko na bilansie Spółki a nie faktycznie osiągniętych wynikach finansowych

Metoda nie uwzględnia pozycji przedsiębiorstwa na rynku

Metoda w praktyce nie ma zastosowania dla inwestorów giełdowych (oprócz metody aktywów netto) ze względu na konieczność przeprowadzania wycen poszczególnych części majątku Spółki

Metody porównań rynkowych

Metoda porównań rynkowych polega na ustaleniu wartości przedsiębiorstwa, na podstawie informacji o mnożnikach, których wartość rynkowa jest znana.

Mnożniki są tak konstruowane, że pokazują stosunek wartości rynkowej przedsiębiorstwa do określonej zmiennej ekonomicznej.

Najczęściej występujące mnożniki to:

P/E - cena akcji (wartość) do zysku na jedną akcję,

P/BV - wartość rynkowa przedsiębiorstwa do jego wartości księgowej,

P/S - wartość firmy do przychodów ze sprzedaży,

P/CF – Wartość firmy do przepływów pieniężnych,

EV/EBIT – Enterprise Value do zysku operacyjnego

EV/EBITDA – Enterprise Value do zysku operacyjnego i amortyzacji

Procedura wyceny metodą porównań rynkowych jest następująca:

- wybór wskaźnika służącego wycenie;**
- wybór firm porównywalny, dla których znane są wartości rynkowe wybranego wskaźnika;**
- obliczenie wartości firmy;**
- dokonanie niezbędnych korekt.**

Zalety:

Metoda bardzo prosta, ponieważ jest oparta na ogólnie dostępnych danych (sprawozdania finansowe Spółek)

**Metoda bazuje nie tylko na bilansie Spółki (metody majątkowe), ale także na pozostałych częściach sprawozdania finansowego
Uwzględnia obecną sytuację na rynku**

**Wycenia Spółki na podstawie wskaźników konkurentów
prostota i szybkość wykonania.**

Wada:

Wycena opiera się na wskaźnikach dla innych firm z branży, które mogą być przewartościowane

Trudność z doбором Spółek porównywalnych

Dla wyceny porównawczej opartej na transakcjach porównywalnych, ograniczony dostęp do baz transakcji dla inwestorów indywidualnych ze względu na wysokie koszty dostępu

Nie uwzględniają sposobu finansowania Spółki

Nie uwzględnia przyszłych potrzeb inwestycyjnych

Uwzględniają np. zysk z przeszacowania wartości nieruchomości,

Metody mieszane

Wykorzystują elementy wycen majątkowych i dochodowych. Opierają się na założeniu, że wartość przedsiębiorstwa powiązana jest zarówno z wartością jego majątku jak i możliwością przynoszenia przez ten majątek dochodu.

- metoda średniej wartości**
- metoda z zyskiem dodatkowym**
- metoda wycen przedsiębiorstw nierentownych**